

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/63/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5816204956
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:5816204956.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov Mgr. Andreja Kekelyho a JUDr. Renáty Krajčiovej, v právnej veci žalobkyne: A. B., C. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXXX/XXX, XXX XX C., zastúpenej spoločnosťou: JUDr. Dušan Serek advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Nová Doba 489/15, 027 43 Nižná, pracovisko Hattalova 373/3, 029 01 Námestovo, IČO: 47 258 781, proti žalovanému: F. G. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, XXX XX H., zastúpenému JUDr. Michalom Murinom, advokátom so sídlom Chlebnice 190, 027 55 Chlebnice, IČO: 46 808 965, o určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 7C/157/2016-274 zo dňa 7. októbra 2020, takto

rozhodol:

Mení rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 7C/157/2016-274 zo dňa 7. októbra 2020 tak, že:

U r č u j e , že nehnuteľnosti

- KN-C parcela č. 439/12 – záhrady o výmere 20 m² s výškou spoluvlastníckeho podielu 12/20,
 - KN-C parcela č. 439/9 - záhrady o výmere 73 m², s výškou spoluvlastníckeho podielu 12/20,
 - KN-C parcela č. 435/3 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 190 m², s výškou spoluvlastníckeho podielu 12/40,
 - KN-C parcela č. 439/11 - záhrady o výmere 59 m², s výškou spoluvlastníckeho podielu 12/40,
- ktoré vznikli na základe geometrického plánu č. 10916229-3/2018 vyhotoveného a autorizačne overeného dňa 11.09.2018 F. A. I., úradne overeného Okresným úradom Tvrdošín, odborom katastrálnym dňa 28.09.2018 pod č. 324/18 odčlenením od KN-E parcely č. 58 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 536 m², evidovanej na liste vlastníctva č. XXXX pre okres J., obec a katastrálne územie H., p a t r i a do dedičstva po C. A., C. K., nar. XX.XX.XXXX, , naposledy bytom H. L. XX, ktorá zomrela dňa XX.XX.XXXX.

Geometrický plán č. 10916229 - 3/2018 vyhotovený a autorizačne overený dňa 11.09.2018 F. A. I., úradne overený Okresným úradom Tvrdošín, odborom katastrálnym dňa 28.09.2018 pod č. 324/18 je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku.

Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania (aktuálneho i predchádzajúceho) a tiež trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd v poradí druhým rozsudkom žalobu zamietol (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že žalobkyňi uložil povinnosť nahradiť ich žalovanému v rozsahu 100 %, vo výške, ktorá bude vyčíslená v uznesení vydanom po právoplatnosti rozsudku (výrok II.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobou, doručenou súdu 05.10.2016, zmenenou dňa 01.10.2018, žalobkyňa žiadala, aby súd rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti rozsudku - poznámka odvolacieho súdu - správne malo byť uvedené, aby súd určil, že nehnuteľnosti CKN (ďalej označené aj ako „KN-C“) parcela č. 439/12 - záhrady vo výmere 20 m², CKN parcela č. 439/9 - záhrady vo výmere 73 m², ktoré vznikli na základe geometrického plánu č. 10916229 - 3/2018 F. A. I. odčlenením od EKN (ďalej označené aj ako „KN-E“) parcely č. 58 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 536 m², ktorá je evidovaná na LV (ďalej aj „list vlastníctva“ v príslušnom gramatickom tvare) č. XXXX pre obec a k.ú. H., patria do dedičstva po C. A., C. K., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom H. L. XX, v podiele 12/20 a ďalej určil, že pozemky CKN parcela č. 435/3 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 190 m², CKN parcela č. 439/11 - záhrady vo výmere 59 m², ktoré vznikli na základe geometrického plánu č. 10916229 - 3/2018 F. A. I. odčlenením od EKN parcely č. 58 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 536 m², ktorá je evidovaná na LV č. XXXX pre obec a k.ú. H. (ďalej aj „sporné nehnuteľnosti“), patria do dedičstva po C. A., C. K., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom H. L. XX, v podiele 12/40 s tým, že tento geometrický plán sa stáva súčasťou rozsudku.

3. Svoju žalobu odôvodnila tým, že žalobkyňa je jedinou právnou nástupníčkou po zosnulej C. A. C. K., narodenej XX.XX.XXXX, naposledy bytom H. XX, ktorá zomrela dňa XX.XX.XXXX. Právna predchodkyňa žalobkyne C. A. bola ešte ako podielová spoluvlastníčka nehnuteľností - pozemnoknižnej parcely (ďalej len „PK parcela v príslušnom gramatickom tvare“) č. 58, na ktorej stál rodinný dom - drevenica, v súčasnosti so súp. číslom XX a spoločný dvor, a tiež PK parciel č. 59, č. 61 a č. 62 zapísaných v pozemnoknižnom protokole (ďalej len „PK protokol“ v príslušnom gramatickom tvare) č. XXX k.ú. H., pod B6c/ v podiele 2/20. Na základe dedičského rozhodnutia bývalého Štátneho notárstva Dolný Kubín sp. zn. D 542/80 zo dňa 03.08.1980 po poručiteľovi A. K., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, sa právna predchodkyňa žalobkyne stala vlastníčkou podielu 10/20 na nehnuteľnostiach, zapísaných v PK protokole č. XXX k.ú. H., predtým zapísaného na A. K. pod B2 a B4. Spolu tak bola menovaná ku dňu svojej smrti vlastníčkou uvedených nehnuteľností, zapísaných v PK protokole č. XXX k.ú. H. v podiele 12/20. S vlastníctvom rodinného domu – drevenice na PK parcele č. 58 sa spájalo ideálne spoluvlastníctvo k spoločnému dvoru s vedľajšou drevenicou, postavenou na PK parcele č. 57 zapísanej v PK protokole č. XXX k.ú. H.. Keďže spoluvlastnícky podiel na spoločnom dvore nebol určený, platí, že je rovnaký pre obe stavby, ku ktorým sa toto spoluvlastníctvo spájalo, t. j. po 1/2. V súčasnosti je žalobkyňa evidovaná na LV č. XXX pre obec a k.ú. H. pod B6 a B7 ako výlučná vlastníčka pozemku CKN parcely č. 433 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 135 m², na ktorom je postavená drevenica súp. číslo XX, ktorá je v jej výlučnom vlastníctve a zvyšok pozemku v súčasnosti predstavuje prázdny pozemok, nachádzajúci sa bezprostredne za touto drevenicou. Zvyšná časť pozemku, predstavujúca v súčasnosti voľný dvor, predstavuje v právnom stave po zápise diela ROEP pozemok EKN parcelu č. 58 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 536 m², ktorý je evidovaný na LV č. XXXX pre obec a k.ú. H. na žalovaného ako výlučného vlastníka. Za účelom porovnania pozemnoknižného stavu zápisu v PK protokole č. XXX k.ú. H. a súčasného zápisu v katastri nehnuteľností si dala žalobkyňa vypracovať autorizovanému geodetovi F. A. K. odborné vyjadrenie, v rámci ktorého geodet vykonal spätnú identifikáciu a meranie pôvodných pozemnoknižných parciel. Z tohto odborného vyjadrenia vyplýva, že súčasná EKN parcela č. 58, zapísaná na žalovaného, je tvorená pôvodnými PK parcelami č. 57, č. 60 a č. 61 a zvyšok predstavuje spoločný dvor. CKN parcela č. 433 predstavuje pôvodné PK parcely č. 58 a 59. V súčasnej EKN parcele č. 58 sú vlastnícky obsiahnuté pôvodná PK parcela č. 61 a zvyšok spoločný dvor. Z toho vyplýva, že spracovateľ diela ROEP v obci H. vykonal nesprávnu identifikáciu pôvodných pozemnoknižných parciel, keď tieto zahrnul do EKN parcely č. 58, ktorú vlastnícky pridelil vlastníkom zapísaným v PK protokole č. XXX, ktoré im však patriť nemali, resp. nie v celosti. Pôvodným vlastníkom zapísaným v PK protokole č. XXX k.ú. H. nesvedčilo vlastnícke právo v takom rozsahu, potom ani žalovaný nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k tej časti EKN parcely, ktorá predstavovala pôvodnú PK parcelu č. 61 a spoločný dvor v podiele 1/2, zapísaný v PK protokole č. XXX k.ú. H.. Susedné pozemky EKN parcely č. 57 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 543 m² a č. 59 - orná pôda vo výmere 230 m², evidované na LV č. XXXX pre obec a k.ú. H. sú v spoluvlastníctve sporových strán s výškou spoluvlastníckeho podielu 1. Žalobkyňa navrhla žalovanému uzatvorenie dohody podľa záverov odborného vyjadrenia geodeta. Žalovaný si však zásielku obsahujúcu návrh tejto dohody neprevzal a táto zásielka sa vrátila právnomu zástupcovi žalobkyne späť ako neprevzatá v odbernej lehote.

4. V poradí prvým rozsudkom č. k. 7C/157/2016-166 zo dňa 05.12.2018 súd prvej inštancie určil, že nehnuteľnosti CKN parcela č. 439/12 - záhrady vo výmere 20 m², CKN parcela č. 439/9 - záhrady vo

výmere 73 m², ktoré vznikli na základe geometrického plánu č. 10916229 - 3/2018 F. A. I. odčlenením od EKN parcely č. 58 - zastavané plochy

a nádvoria vo výmere 536 m², ktorá je evidovaná na LV č. XXXX pre obec a k.ú. H., patria do dedičstva po C. A., C. K., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom H. L. XX, v podiele 12/20 a ďalej určil, že pozemky CKN parcela č. 435/3 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 190 m², CKN parcela č. 439/11 - záhrady vo výmere 59 m², ktoré vznikli na základe geometrického plánu č. 10916229 - 3/2018 F. A. I. odčlenením od EKN parcely č. 58 - zastavané plochy a nádvoria vo výmere 536 m², ktorá je evidovaná na LV č. XXXX pre obec a k.ú. H., patria do dedičstva po C. A., C. K., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom H. L. XX, v podiele 12/40 s tým, že tento geometrický plán sa stáva súčasťou rozsudku (výrok I.).

5. V rámci odvolacieho konania vyvolaného opravným prostriedkom uplatneným žalovaným Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, uznesením č. k. 6Co/85/2019-201 zo dňa 09.03.2020 podľa ust. § 389 písm. b), c) CSP rozsudok okresného súdu zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie konštatujúc, že žalovaný v priebehu prvoinštančného konania prezentoval konzistentné skutkové tvrdenia o tom, že je dobromyseľným nadobúdateľom sporných nehnuteľností, keď tieto nadobudol kúpnymi zmluvami. Na preukázanie týchto svojich tvrdení navrhol v konaní vypočuť ako svedkov predávajúcich z predmetných kúpnych zmlúv. V danom prípade došlo ku kolízii dvoch ústavných práv (na jednej strane žalobkyne ako právnej nástupkyne pôvodnej vlastníčky a na strane druhej žalovaného ako dobromyseľného nadobúdateľa) sporných nehnuteľností. Preto aj v prípade, ak by žalovanému doposiaľ neuplynula desaťročná vydržacia doba vo vzťahu k sporným nehnuteľnostiam, je možné, že je ich dobromyseľným nadobúdateľom. Žalovaný totiž odvodzuje nadobudnutie vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam z kúpnych zmlúv, ktoré uzavrel v rokoch 2009 a 2010 ako kupujúci s predávajúcimi, ktorí boli riadne evidovaní v čase ich uzavretia na príslušných listoch vlastníctva v katastri nehnuteľností ako ich vlastníci. Nadobudnutiu vlastníctva žalovaného tak nebráni ani to, ak by sa následne v spore preukázalo, že tieto zmluvy sú absolútne neplatné právne úkony (§ 39 Občianskeho zákonníka). Vzhľadom ku špecifikám a individuálnym okolnostiam v prejednávanej veci bol preto predčasný záver súdu prvej inštancie o tom, že žalobca nie je vlastníkom sporných nehnuteľností. Žalobca totiž v konaní prezentoval jednak názor, že je dobromyseľným nadobúdateľom sporných nehnuteľností a následne reagujúc na podania žalobkyne začal tiež tvrdiť, že mohol vstúpiť do oprávnenej držby sporných nehnuteľností svojich právnych predchodcov a tieto vydržal. Tieto okolnosti však v dôsledku zamietnutia jeho návrhov na doplnenie dokazovania neboli súdom prvej inštancie dôsledne posúdené. Nezodpovedanou tiež zostala otázka, čo robila žalobkyňa v období realizácie ROEP v k.ú. H. a tiež následne od r. 2008 až 2009 až do podania žaloby na súd v roku 2016.

6. Následne súd prvej inštancie doplnil dokazovanie výsluchom svedkyne M. N. a oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a na základe takto vykonaného (a doplneného) dokazovania mal preukázanú nespornosť postavenia žalobkyne ako jedinej právnej nástupníčky po neb. C. A., C. K.. Žalovaný nespochybnil tvrdenia žalobkyne o tom, že neb. C. K. bola vlastníčkou PK parcely č. 58 a spoločného dvora, ktorý sa spájal s vlastníctvom rodinného domu na PK parcele č. 58 a PK parcel č. 59, 61 a 62 v podiele 2/20 a že spoluvlastníčky podiel 10/20 zdedila po A. K., ktorý bol v PK protokole č. XXX k.ú. H. zapísaný pod B2 a B6. Nespornou bola v konaní aj tá skutočnosť, že v čase, keď žalovaný kupoval dotknuté pozemky, boli osoby, ktoré mu pozemky predávali, evidované v katastri nehnuteľností ako ich vlastníci, bez akýchkoľvek tiarch a poznámok a v prospech žalovaného bol povolený vklad vlastníckeho práva orgánom správy katastra. Žalovaného teda možno považovať za dobromyseľného nadobúdateľa pozemkov, pretože pri nadobudnutí pozemkov konal v dôvere v zápis v katastri nehnuteľností a v dôvere v rozhodnutie štátneho orgánu. Uvedený záver mal okresný súd podporený aj výsluchom svedkyne M. N., ktorá bola jednou z osôb, ktoré žalovanému pozemky predali. Svedkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že nemala žiadne pochybnosti o tom, že by im predávaný pozemok nepatril. Predmetný pozemok vždy užívala ich rodina a starali sa oň aj jej švagrovia a brat. Žalobkyňa už v roku 2008, kedy bolo vydané rozhodnutie v dedičskom konaní po jej matke C. A., mohla podniknúť kroky na ochranu svojho vlastníckeho práva, pretože podľa tohto dedičského rozhodnutia predmetom dedenia boli len parcely EKN č. 57 a č. 59 v obci a k. ú. H. v podiele 3/10 a parcela č. 58 ani predmetom dedenia nebola. Žalobkyňa už v roku 2008 mohla objektívne zistiť spornosť svojho práva, no žalobu v tomto spore podala na súd až v roku 2016. Na základe toho konajúci súd dospel k záveru, že žalobkyňu možno považovať za nedbalého vlastníka, a preto v prípade riešenia otázky, či poskytnúť vyššiu ochranu dobromyseľnému nadobúdateľovi alebo nedbalému vlastníkovi, sa okresný súd priklonil k tomu, že vyššiu mieru ochrany má požívať

dobromyseľný nadobúdateľ, t. j. žalovaný. V zrušujúcom uznesení krajský súd poukázal aj na to, že nie je zrejmé, prečo žalobkyňa zostala pasívna a nevyužila možnosť obrany prostriedkami, ktoré jej umožňovali osobitné právne predpisy, v konaní o schválení ROEP. Návrh tohto registra správny orgán zverejnil verejnou vyhláškou dňa 07.03.2005, pričom neb. C. A. si výpis z návrhu registra neprevzala, keďže zomrela už v roku 2004. Žalobkyňa však mala možnosť podať podnet na zmenu údajov v registri, pretože dňa 23.06.2008 správny orgán vykonal zápis registra do katastra nehnuteľností a žalobkyňa tiež dňa 28.08.2008 získala rozhodnutie o dedičstve po neb. C. A., takže do troch rokov od zápisu registra do katastra nehnuteľností, t. j. do 23.06.2011, žalobkyňa mohla podať podnet na zmenu údajov v registri, pretože už z dedičského rozhodnutia po neb. C. A. zistila, že pozemky, vo vzťahu ku ktorým sa domáha určenia, že patria do dedičstva po neb. C. A., neboli predmetom dedičského konania.

7. Na základe uvedených skutočností, rešpektujúc právny názor krajského súdu vyslovený v jeho zrušujúcom uznesení, po doplnení dokazovania súd prvej inštancie žalobu žalobkyne ako nedôvodnú zamietol, nakoľko dospel k záveru, že žalovaný je dobromyseľným nadobúdateľom pozemkov, ktoré sú predmetom tohto sporu. Žalovaný totiž vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam nadobudol kúpnymi zmluvami od predávajúcich, ktorí boli v čase prevodu evidovaní v katastri nehnuteľností ako ich vlastníci.

8. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal žalovanému ako úspešnej procesnej strane nárok na ich náhradu v rozsahu 100 %.

9. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa, ktorá sa domáhala jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Odvolateľka namietala, že súd prvej inštancie síce v odôvodnení napadnutého rozsudku spomína, že žalobkyňa predložila do spisu listinný dôkaz – vyjadrenie Obce H. č. 101-003/2020 zo dňa 25.05.2020 spolu s vyjadrením Obce H. č. 101-002/2020 zo dňa 14.05.2020, no následne už neuvádza, k akým skutkovým zisteniam dospel na základe tohto dôkazu, a to, či tieto skutkové zistenia mali/nemali vplyv na ním vyslovený právny názor. Žalobkyňa v podaní označenom ako „Predloženie listinných dôkazov, vyjadrenie

zo dňa 19.06.2020“ predložila súdu prvej inštancie aj uvedené písomné vyjadrenia Obce H. zo dňa 14.05.2020 a 25.05.2020, z ktorých vyplýva, že žalovaný v roku 2010 podal daňové priznanie v prípade parciel č. 57, č. 58 a č. 59 za celkovú výmeru 302,75 m², a to ako ideálny podielový spoluvlastník. Vo svojom vyjadrení zo dňa 19.06.2020 žalobkyňa prezentovala, čo tento dôkaz preukazuje, konkrétne, že žalovaný nebol dobromyseľný, resp. že z jeho konania možno vyvodiť, že sa nesprával ako vlastník deklarovaných pozemkov v rozsahu, v akom mu malo toto právo svedčiť podľa nadobúdacích titulov. Žalovaný si

v čase nadobudnutia prvých spoluvlastníckych podielov dotknutých parciel musel byť vedomý toho, že nie je vlastníkom celej výmery týchto parciel, keď „zdaniť“ výmeru 302,75 m², hoci na jeho podiely mala v tom čase pripadať výmera 461,25 m². Ak sa teda žalovaný domnieval, že v roku 2009 nadobudol KN-E parcely č. 57 a č. 59 v podiele 1/4 a parcelu č. 58 v podiele 1/2 tak, ako mu malo svedčiť na základe nadobúdacích titulov od legitímnych vlastníkov, a teda vo výmere pripadajúcej na tieto podiely celkovo 461,25 m², nie je zrejmé,

z akého dôvodu podal daňové priznanie v prípade týchto parciel iba za výmeru 302,75 m². Podľa názoru žalobkyne z uvedeného je zrejmé, že žalovaný sa „necítil“ byť vlastníkom celej nadobúdanej výmery pozemkov. Tvrdenie právneho zástupcu žalovaného, že na obecnom úrade len podpísal, čo mu predložili, resp. len zaplatil, čo mu povedali, neobstojí, najmä, ak bola žalobkyňa prvoinštančným súdom vytýkaná pasívna vo vzťahu k prebiehajúcej ROEP a nepodaniu námietok, resp. návrhu na opravu údajov katastra. Takéto konanie žalovaného je totiž spôsobilé vyvolať právne následky aj bez toho, či žalovaný podpísované daňové priznanie riadnym spôsobom (ne)prečítal a (ne)skontroloval.

11. Podaním doručeným odvolaciemu súdu dňa 11.06.2021 žalobkyňa doplnila podané odvolanie o odkaz na uznesenie Veľkého senátu NS SR sp. zn. 1VObdo 2/2020 zo dňa 27.04.2021. Najvyšší súd v ňom uviedol, že na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo, a to ani v prípade, že na jeho podklade bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. S poukazom na právnu zásadu, podľa ktorej „nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má,“ nemôže platne previesť vlastnícke právo k nehnuteľnosti na inú osobu ten, kto je na základe absolútne neplatného právneho úkonu evidovaný v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľností. Dobrá viera nadobúdateľa, že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva, len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava de lege lata nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom

na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje. Ustanoveniu § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností, ktoré upravuje hodnovernosť údajov katastra, nezodpovedá výklad, podľa ktorého už len sama evidencia vlastníctva nehnuteľnosti v katastri nehnuteľností zakladá dobrú vieru evidovaného vlastníka v to, že je vlastník. Na podklade uvedené sa tak podľa názoru odvolateľky stáva irelevantným názor vyjadrený odvolacím súdom v zrušujúcom rozhodnutí sp. zn. 6Co/85/2019 zo dňa 09.03.2020 ohľadne povinnosti súdu prvej inštancie skúmať dobromyseľnosť žalovaného vo vzťahu k nedbalosti žalobkyne v strážení si jej vlastníckeho práva.

12. O tomto opravnom prostriedku žalobkyne už prvýkrát rozhodol Krajský súd v Žiline rozsudkom sp. zn. 6Co/20/2021 zo dňa 26. januára 2022 v spojení opravným uznesením č. k. 6Co/20/2021 zo dňa 6. apríla 2022 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, a súčasne priznal žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

13. V označenom rozhodnutí sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že s prihliadnutím na individuálne okolnosti prejednávanej veci by nebolo spravodlivé, ak by nepriznal ochranu v dobrej viere žalovaného ako nadobúdateľa predmetných nehnuteľností. Odvolací súd porovnaním existujúcej početnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vrátane záverov Veľkého senátu obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1VObdo/2/2020 so zreteľom na individuálne okolnosti prejednávanej veci dospel k záveru, že v tomto konkrétnom prípade by nebolo spravodlivé, ak by nepriznal ochranu v dobrej viere žalovaného ako nadobúdateľa predmetných nehnuteľností, odvolávajúc sa na viaceré rozhodnutia ESĽP.

14. Zo zrekapitulovania obsahu spisu totiž vyplynulo, že 12. mája 2008 bolo vydané rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu Námestovo č. ROEP-2008/00002-34 o schválení registra a o obnove niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim (ROEP) v k. ú. H., v priebehu ktorého konania podľa zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov, právna predchodkyňa žalobkyne a následne aj žalobkyňa nevyužili možnosť obrany prostriedkami, ktoré im osobitné právne predpisy umožňovali. V danej súvislosti žalobkyňa uviedla, že výpis z ROEP bol doručovaný jej právnej predchodkyni C. A., C. K., ktorá si tento výpis neprevzala. Menovaná zomrela XX. XXXXXXXX XXXX. Odvolací súd mal za zrejmé, že po zverejnení návrhu registra (7. marca 2005), po ktorom sa vykonávalo doručovanie výpisov jednotlivým účastníkom, už správny orgán nezisťoval okruh dedičov po poručiteľke C. A., C. K. (hoci dôvod neprevzatia tejto zásielky menovanou bol správnemu orgánu známy, keďže jej výpis z registra doručoval), a teda na účely námietkového konania sa na ňu vzťahovalo ust. § 7 ods. 1 druhá veta v spojení s § 7 ods. 2 písm. a) zákona č. 180/1995 Z. z. v platnom znení po 7. marci 2005 – lehota na podanie námietok mala plynúť odo dňa doručenia výpisu a nie odo dňa jeho zverejnenia na obvyklom mieste v obci, nakoľko nešlo o neznámeho vlastníka. Keďže A. B. (t. j. žalobkyni) výpis z návrhu registra následne správny orgán nedoručoval, žalobkyňa v tom čase nemala zákonnú možnosť podať námietky voči výpisu z návrhu registra ROEP v zmysle § 7 zákona č. 180/1995 Z. z. Odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou, že ani táto skutočnosť nemôže byť pre jeho rozhodovanie relevantná; žalobkyňa totiž už 28. augusta 2008, kedy bolo vydané rozhodnutie v dedičskom konaní Okresného súdu Dolný Kubín po jej matke (sp. zn. 2D/114/2008), mohla podniknúť kroky na ochranu svojho vlastníckeho práva, pretože podľa tohto dedičského rozhodnutia predmetom dedenia boli len parcely EKN č. 57 a č. 59 v obci a kat. území H. v podiele 3/10 a parc. č. 58 ani nebola predmetom dedenia. Žalobkyňa teda už v roku 2008 mohla objektívne zistiť spornosť svojho práva, no napriek tomu žalobu v tejto veci podala až v roku 2016.

15. Zo skutočnosti, že žalobkyňa bezprostredne po tom, ako sa dozvedela o spornosti svojho vlastníckeho práva, nezačala podnikáť kroky na jeho obranu, prvoinštančný súd vyvodil, že ak v roku 2008 bolo vydané rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Námestove o schválení registra a o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim v k. ú. H. a následne Okresný súd Dolný Kubín v tom istom roku prostredníctvom povereného súdneho komisára vydal dedičské rozhodnutie po poručiteľke C. A., C. K. a žalobkyňa aj po vydaní obidvoch uvedených rozhodnutí štátnych orgánov zostala pasívna a neriešila spornosť svojho práva, keďže žalobu v tejto veci podala až v roku 2016, odvolací súd vyvodil adekvátne zhodnotenie veci súdom prvej inštancie, že žalobkyňu možno považovať za nedbalého vlastníka; zopakoval, že žalobkyňa mala možnosť podať podnet na zmenu údajov v registri do 3 rokov od zápisu do registra

do katastra nehnuteľností, t. j. do 23. júna 2011, pretože už z dedičského rozhodnutia Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2D/114/2008 po svojej alebojej matke zistila, že sporné nehnuteľnosti neboli predmetom dedičského konania.

16. Vychádzajúc z citovanej judikatúry Ústavného súdu SR, Najvyššieho súdu SR i záveru Veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1VObdo 2/2020 zo dňa 27. apríla 2021 pri súčasnom prihliadnutí na individuálne okolnosti prejednávanej veci odvolací súd preto dospel k záveru, že v danom prípade by nebolo spravodlivé, ak by nepriznal ochranu v dobrej viere žalovaného ako nadobúdateľa predmetných nehnuteľností. Žalovaný ako nadobúdateľ sporných nehnuteľností totiž objektívne nemal možnosť pri zachovaní maximálnej možnej obozretnosti zistiť, že kupuje nehnuteľnosti od osoby/osôb, ktorá ich vlastníkom v skutočnosti nie je. Práve táto výnimočnosť okolností založila dobromyseľnosť nadobúdateľa s následkom jej prevahy nad ochranou žalobkyne ako pôvodnej vlastníčky. Ako aj Ústavný súd SR opakovane uviedol vo svojich rozhodnutiach, „nemožno v tejto súvislosti opomenúť, že súčasťou princípu materiálneho právneho štátu je nielen možnosť, ale aj povinnosť súdu vykladať právne normy ústavne súladným spôsobom s prihliadnutím na princíp elementárnej spravodlivosti.“

17. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, na základe ktorého dovolací súd uznesením sp. zn. 4Cdo/86/2023 zo dňa 26. júna 2024 rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/20/2021 zo dňa 26. januára 2022 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 6Co/20/2021 zo dňa 6. apríla 2022 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

18. V označenom rozhodnutí dovolací súd jednoznačne konštatoval, že judikatúra ESLP vo veci Žáková proti Českej republike zdôrazňuje, že riziká plynúce z pochybení štátnych orgánov musí zniesť štát a tieto omyly nemožno napraviť na úkor dotknutých jednotlivcov; platí to predovšetkým vtedy, pokiaľ nie je v hre žiadny iný protichodný súkromný záujem (...). Obdobne v prípade Gladisheva proti Ruskej federácii bolo pre ESLP zvlášť dôležité, že sťažovateľkin byt bol odňatý štátom a nie inou súkromnou stranou, ktorej záujmy v byte mohli byť ohrozené.

19. V preskúmvanej veci protichodný súkromný záujem existuje na strane žalobkyne, ktorej ochrana ako pôvodnej vlastníčky sporných nehnuteľností je zaručovaná zásadou „nikto nemôže previesť viac práv, než má sám“ aj v prípade, že žalovaný pozemky nadobudol po tom, ako v obci H. právoplatne skončilo konanie ROEP, za ktoré má niesť zodpovednosť štát a konal v dobrej viere v zápis v katastri nehnuteľností. Materiálna publicita údajov katastra nehnuteľností je však vyvrátiteľná a podmienená tým, či sa v konkrétnom prípade nepreukáže nesúlad údajov katastra so skutočným stavom (§ 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam). S touto okolnosťou musí byť opatrný nadobúdateľ uzrozumený, preto iba viera nadobúdateľa v správnosť údajov v katastri nestačí na prelomenie zásady nemo plus iuris. De lege lata vychádza náš právny poriadok z predpokladu, že ak zákon neustanoví inak, nikto nemôže previesť na iného vlastnícke právo, ktorým sám nemôže disponovať.

20. Pomenované touto optikou dovolací súd nezistil predpoklady primeranej aplikácie záverov rozhodnutí ESLP Brosset-Triboulet a ďalší v. Francúzsko, Öneriyildiz v. Turecko, Beyeler v. Taliansko, Moskal v. Poľsko, Žáková v. Česká republika, Gladisheva v. Ruská federácia.

21. Dovolací súd poukázal na právne závery vyjadrené Veľkým senátom NS SR sp. zn. 1VObdo 2/2020 zo dňa 27.04.2021 (R 56/2021), na ktoré rozhodnutie už medzičasom nadviazal Najvyšší súd SR aj v rozhodnutiach sp. zn. 8Cdo/278/2019, 7Cdo/174/2020, 7Cdo/52/2023, 7Cdo/272/2021, ktorú líniu sleduje Najvyšší súd SR i v preskúmvanej veci.

22. Pri posudzovaní zásady nemo plus iuris (resp. ochrany dobromyseľného nadobúdateľa) je potrebné rozlišovať situácie, kedy došlo po uzatvorení kúpnej zmluvy k zrušeniu nadobúdacieho titulu predávajúceho od situácie, kedy sa predávajúci vôbec nestal vlastníkom prevádzanej nehnuteľnosti, napríklad z dôvodu absolútnej neplatnosti zmluvy ako nadobúdacieho titulu na strane predávajúceho a doplnil, že v prípade neplatnej zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nedochádza k právnym následkom ňou predpokladaným. Uvedené okrem iného znamená, že v ňom nedochádza k prevodu vlastníckeho práva z prevodcu na nadobúdateľa a keďže nadobúdateľ vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nenadobudol, nemôže s danými nehnuteľnosťami nakladať, čo okrem iného znamená, že nadobúdateľ ich nemôže ďalej previesť na ďalší subjekt (ktorý sa v takomto prípade taktiež nemôže stať ich vlastníkom).

23. Veľký senát ďalej akcentoval, že je potrebné naďalej zotrvať na právnom závere vyslovenom Najvyšším súdom SR už v rozsudku sp. zn. 1Cdo/96/1995 (publikovanom v časopise Zo súdnej praxe

pod č. 39/1998), v zmysle ktorého „Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva bez ďalšieho priamo zo zákona a hľadá sa naň, ako keby nebol urobený; táto neplatnosť nemôže byť zhojená dodatočným schválením a nemôže sa konvalidovať ani dodatočným odpadnutím dôvodu neplatnosti. Absolútne neplatný právny úkon nespôsobí právne následky ani v prípade, že na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.“ Možnosť prelomenia zásady nemo plus iuris – okrem zákonom predvídaných výnimiek – nie je podľa Veľkého senátu možné odvodiť ani zo znenia ust. § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam, a to ani s odkazom na čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, z ktorého ako takého tiež nie je možné odvodiť uprednostnenie ochrany v dobrej viere nadobúdateľa nehnuteľností pred ochranou jej vlastníka alebo aspoň pomenovanie medzi ochranou vlastníka a dobrou vierou ďalšieho nadobúdateľa.

24. Veľký senát napokon dospel k záveru, že dobrá viera nadobúdateľa nehnuteľností v správnosť zapísaného údaja v katastri nehnuteľností o jej (predchádzajúcom) vlastníkovi nepostačuje pre záver súdu o tom, že mohol nadobudnúť vlastnícke právo (a pre poskytnutie ochrany tomuto právu), ak sa preukáže, že táto zapísaná osoba v skutočnosti v čase uzavretia kúpnej zmluvy nebola vlastníkom prevádzanej nehnuteľnosti, napríklad z dôvodu, že predchádzajúca zmluva o prevode nehnuteľností predstavovala absolútne neplatný právny úkon. Z dôvodu absolútnej neplatnosti predávajúci nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnosti, a rovnako tak nemohol „neexistujúce“ vlastnícke právo previesť na ďalšiu osobu, hoci konajúcu v dobrej viere. Naďalej tak je potrebné zotrvať na právnom závere, že absolútne neplatný právny úkon nespôsobí právne následky ani v prípade, ak na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Občianskoprávne vzťahy vznikajú z právnych úkonov alebo iných skutočností, s ktorými zákon vznik týchto vzťahov spája (§ 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

25. V aktuálnom odvolacom konaní bol odvolací súd pri svojom rozhodovaní viazaný právnym názorom dovolacieho súdu prezentovaným v uznesení sp. zn. 4Cdo/86/2023 zo dňa 26. júna 2024 (§ 455 CSP).

26. Ďalšie podania strán sporu v rámci odvolacieho konania súdu neboli produkované.

27. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, viazaný odvolacími dôvodmi podľa § 380 CSP a na nariadenom pojednávaní podľa § 385 ods. 1 CSP vec prejednal a rozsudok okresného súdu podľa § 388 CSP vo výroku I. vo veci samej zmenil spôsobom uvedeným vo výrokovej časti rozhodnutia, a súčasne rozhodol aj o trovách konania podľa § 396 ods. 2 CSP, ako aj o trovách dovolacieho konania podľa § 453 ods. 3 CSP.

28. Na pojednávanie konané na odvolacom súde dňa 17.09.2025 sa žalobkyňa nedostavila, hoci mala doručenie predvolania riadne vykázané a lehotu na prípravu na pojednávanie mala tiež zachovanú. Jej splnomocnený zástupca oznámil, že žalobkyňa len využila svoju možnosť nebyť prítomná na tomto pojednávaní. Z uvedeného dôvodu odvolací súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti žalobkyne za účasti jej splnomocneného zástupcu (§ 180 CSP).

29. Žalobkyňa vo svojom prednese prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu žiadala, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobe v zmysle zmeny pripustenej uznesením Okresného súdu Námestovo č. k. 7C/157/2016-137 zo dňa 08.10.2018 vyhovel a určil, že sporné nehnuteľnosti tak, ako sú v nej špecifikované, patria do dedičstva po právnej predchodkyňi žalobkyne C. A., C. K., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom H. L. XX, ktorá zomrela dňa XX.XX.XXXX. Súčasne si žalobkyňa uplatnila voči žalovanému i nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania (aktuálneho i predchádzajúceho), a tiež trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

30. V celom rozsahu zotrvala na podanom odvolaní i svojej argumentácii prezentovanej v rámci procesného útoku počas celého konania. Súčasne poukázala na aktuálne ustálenú judikatúru všeobecných súdov i Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá vychádza zo zásady, že „nikto nemôže previesť na iného viac práv, než sám má.“ Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie je zrejmé, že súčasný stav zápisu v katastri nehnuteľností nezodpovedá skutočnosti. Geometrický plán a jeho závery, na základe ktorého žalobkyňa navrhla zmenu žaloby vychádza zo záverov znaleckého dokazovania. Z jeho obsahu vyplýva, že sporné nehnuteľnosti

vznikli z pôvodných pozemnoknižných parciel č. 61, 62 a 58, ktoré boli zapísané v pozemnoknižnom protokole č. XXX pre k.ú. H. s tým, že zároveň sporné nehnuteľnosti boli pri realizácii ROEP v celosti zapísané v prospech právnych predchodcov žalovaného, ako pôvodných spoluvlastníkov nehnuteľnosti zapísaných pozemnoknižnej vložky č. XXX pre k.ú. H.. Zároveň z pozemnoknižných vložiek č. XXX a č. XXX, ktorých úradné preklady predložila žalobkyňa do spisu, vyplýva, že čo sa týka spoločného dvora, spoluvlastnícky podiel k predmetnej nehnuteľnosti nebol určený, a preto platí, že spoluvlastnícky podiel žalobkyne a žalovaného na uvedených nehnuteľnostiach má byť vo výške 1/2. Právnej predchodkyňi žalobkyne totiž svedčalo vlastnícke právo v uvedenom spoluvlastníckom podiele. Zároveň z nehnuteľností zapísaných v pozemno-knižnej vložke č. XXX právna predchodkyňa žalobkyne ešte v roku 1980 zdedila po svojom otcovi A. K. spoluvlastnícky podiel vo výške 12/20.

31. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil. Súčasne si uplatnil voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

32. Naďalej trval na tom, že je dobromyseľným nadobúdateľom sporných nehnuteľností. Poukázal najmä na tú skutočnosť, že C. A. ako známa spoluvlastníčka dotknutých nehnuteľností zomrela v roku 2004, ako aj to, že konanie o ROEP prebiehalo v obci H. v rokoch 2008 až 2011. Žalobkyňa teda od roku 2004, kedy nadobudla dedičstvo po svojej právnej predchodkyňi, bola jednoznačne pasívna a rovnako pasívna bola i jej právna predchodkyňa. V súdnom spise totiž absentuje akákoľvek listina, ktorá by preukazovala to, že by sa právna predchodkyňa, prípadne žalobkyňa vyjadrovala ku konaniu ROEP. Žalovaný ako kupujúci nadobudol sporné nehnuteľnosti od osôb riadne zapísaných v katastri nehnuteľností (ako vlastníci) na liste vlastníctva. Predávajúci boli pritom dedičia po pôvodných pozemnoknižných spoluvlastníkoch spornej nehnuteľnosti. S poukazom na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky možno v danom prípade považovať žalobkyňu za nedbalého vlastníka. Pokiaľ aj dovolací súd vo svojom rozhodnutí poukazoval na zásadu nemo plus iuris, je nemysliteľné, aby si kupujúci pred uzavretím kúpnej zmluvy zisťoval v katastri nehnuteľností, či v minulosti nedošlo k nejakým právnym skutočnostiam, ktoré by u predávajúcich spochybňovali vlastníctvo, resp. spoluvlastníctvo sporných nehnuteľností. Nadobúdateľ nehnuteľností pri uzatváraní kúpnej zmluvy nemá totiž ako zistiť, či v minulosti došlo ku skutočnosti, ktorá by zakladala neplatnosť, resp. čiastočnú neplatnosť kúpnej zmluvy. Ak by súd prijal opačný záver, takýmto spôsobom by dochádzalo k otváraniu oveľa starších sporov. Napokon aj svedkyňa M. N. pred súdom prvej inštancie vo svojej výpovedi potvrdila, že pokiaľ bola zapísaná ako vlastníčka sporných nehnuteľností, nemala žiadne pochybnosti o svojom vlastníckom práve k nim.

33. Aj znalec F. A. I. v znaleckom posudku č. 8/2018 na jeho strane 6 (č.l. 97 spisu) konštatoval: „Pri spracovaní ROEP došlo k nesprávnej identifikácii pozemnoknižnej parcely č. 57, keď táto parcela bola identifikovaná ako totožná s parcelou pozemkového katastra č. 58. Parcely PK č. 60, 61, 62 a 63 neboli do ROEP prevzaté. Správne mala byť identifikácia vyhotovená tak, že parcelám PK č. 57, 58, 59, 60, 61, 62 a 63 zodpovedá celá parcela pozemkového katastra č. 58 a časť parcely pozemkového katastra č. 57, označená dielmi 1 a 16 v prílohách 12 a 13 posudku. Pre úplnosť znalec uviedol, že parcely PK č. 58 a 59 sú identické s parcelou KN-C č. 433, (a preto správne nemali byť riešené v ROEP), ktorá už bola už počas spracovania ROEP vedená na LV č. XXX, ale to neznamená, že k parcele PK č. 58 tým pádom zanikol aj prislúchajúci podiel zo spoločného dvora.“

34. V danom prípade boli teda žalobkyňa i jej právna predchodkyňa nedbalými vlastníčkami, a preto žalobu žalobkyne v tomto spore možno považovať za zjavné zneužitie práva v zmysle základných zásad Civilného sporového poriadku. Ďalej žalovaný zdôraznil, že aj Najvyšší súd SR vo svojich rozhodnutiach konštatoval, že zákon pozná výnimky pri nadobúdaní nehnuteľností od nevlastníka, napríklad od nepravého dediča. Práve predávajúci ako dedičia po právnych predchodcoch – pôvodných pozemnoknižných vlastníkoch nadobudli tieto nehnuteľnosti ako nepraví dedičia, a preto nadväzne žalobca nadobudol predmetné nehnuteľnosti v súlade so zákonom.

35. Súčasne navrhol, aby sa žalovaný vyjadril k plateniu daní, čo bolo rozporované aj žalobkyňou v jej opravnom prostriedku.

36. Žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu v reakcii na procesnú obranu žalovaného uviedla, že ust. § 486 Občianskeho zákonníka upravuje nadobúdanie veci od nepravého dediča, a preto na aktuálne prejednávaný spor nie je aplikovateľné. Dotknuté ustanovenie zákona sa týka výlučne sporu medzi pravým a nepravým dedičom. Právotvorné účinky dobrej viery nadobúdateľa možno jednoznačne konštatovať, iba pokiaľ k takémuto sporu nedošlo. Keďže v ust. § 70 ods. 1 katastrálneho zákona je upravená vyvrátiteľná právna domnienka, že stav zapísaný v katastri nehnuteľností platí až dovtedy, kým sa nepreukáže opak, je úplne normálne, aby aj kupujúci mal v prípade kúpy nehnuteľností pochybnosti o vlastníctve predávajúcich a tieto si včas overil. Rovnako je však nemysliteľné, aby si skutočný vlastníak neustále kontroloval zápis na liste vlastníctva, pretože aj pre neho platí princíp dôvery

v zápis vlastníctva do katastra nehnuteľností. Pokiaľ žalovaný poukazuje na výpoveď svedkyne M. N., vytrháva z nej len časť. Menovaná svedkyňa totiž vo svojej výpovedi jednoznačne uviedla, že spoločný dvor užívali obe rodiny spoločne – K. a N..

37. Neobstojí ani odkaz žalovaného na konštatovanie súdom ustanoveného znalca F. A. I. v znaleckom posudku č. 8/2018 na strane 6. KN-C parcela č. 433 je totiž v celosti zapísaná na žalobkyňu. Z prílohy č. 12 znaleckého posudku označeného znaleckého posudku vyplýva, že KN-C parcela č. 433 vzniká z pôvodných PK parciel č. 58 a 59. Táto KN-C parcela však nie je predmetom tohto konania a aktuálne je evidovaná ako výlučné vlastníctvo žalobkyne, pričom znalec na strane 6 znaleckého posudku konštatuje, že táto parcela nemala byť predmetom riešenia ROEP. To, že právny zástupca žalovaného na túto skutočnosť poukazuje, nemá vplyv na predmet konania, keďže táto parcela nie je predmetom tohto konania a táto vznikla z PK parciel č. 58 a č. 59, ktoré obidve boli vedené v PK protokole č. XXX na právnych predchodcov žalobkyne. Z uvedeného vyplýva, že aktuálny zápis na LV, t.j. výlučné vlastníctvo žalobkyne KN-C parcely č. 433, je správny.

38. Následne odvolací súd na svojom pojednávaní v súlade s ust. § 384 CSP zopakoval dokazovanie, a to najmä tým, že sa oboznámil s nasledovnými listinnými dôkazmi: rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 7C/157/2016-274 zo dňa 07.10.2020 (č. l. 274 - 276 spisu), odvolanie žalobkyne zo dňa 13.11.2020 (č. l. 280 - 281 spisu), rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/20/2021 zo dňa 26.01.2022 (č. l. 305 – 322 spisu), opravné uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/20/2021 zo dňa 06.04.2022 (č. l. 326 – 329 spisu), uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/86/2023 zo dňa 26.06.2024 (č. l. 415 – 425 spisu), výpisy z listov vlastníctva č. XXX, XXXX, XXXX, všetky pre okres J., obec a kat. územie H. (č. l. 451 – 455 spisu), osvedčenie o dedičstve po poručiteľke C. A., C. K., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom H. XX, ktorá zomrela dňa XX.XX.XXXX, zo dňa 28.08.2008, právoplatné dňa 28.08.2008 (č. l. 10 – 14 spisu), pozemnoknižný protokol č. XXX pre k. ú. H. (č. l. 15 spisu) a jeho preklad (č. l. 53 – 56 spisu), rozhodnutie bývalého Štátneho notárstva Dolný Kubín sp. zn. D 542/80 zo dňa 03.08.1980 po poručiteľovi A. K., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom H. XX, zomrelom dňa XX.XX.XXXX (č. l. 16 spisu), návrh na mimosúdnu dohodu adresovanú žalobkyňou žalovanému z 02.11.2015 + príloha (odborné vyjadrenie geodeta F. A. K.) (č. l. 17 + 18 – 31 spisu), kópia pozemkovej mapy (č. l. 62 spisu), zápisnica o pojednávaní pred okresným súdom zo 16.08.2017 (č. l. 63 – 65 spisu), znalecký posudok č. 8/2018 zo dňa 08.08.2018, vyhotovený súdom ustanoveným znalcom Ing. Jánom Šimunom, znalcom z odboru geodézia a kartografia (č. l. 92 – 126 spisu), najmä jeho závery na č. l. 98 – 99 spisu, zmena žaloby žalobkyne zo dňa 01.10.2018 (č. l. 135 spisu), uznesenie Okresného súdu Námestovo č. k. 7C/157/2016-137 zo dňa 08.10.2018 o pripustení zmeny žaloby (č. l. 137 - 138 spisu), geometrický plán č. 10916229 – 3/2018 zo dňa 11.09.2018, vyhotovený F. A. I., geodetom a kartografom, dňa 28.09.2018 úradne overený O. P. J., katastrálny odbor pod č. 324/2018, zápisnica o pojednávaní pred okresným súdom zo dňa 07.09.2020 (č. l. 251 – 253 spisu), zápisnica o súdnom pojednávaní pred okresným súdom zo dňa 07.10.2020 (č. l. 270 – 273 spisu).

39. Následne odvolací súd oznámil prítomným stranám sporu, že je toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní sporu neboli použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, a to konkrétne ust. § 134 Občianskeho zákonníka (§ 382 CSP).

40. Splnomocnený zástupca žalobkyne v reakcii na toto poučenie uviedol, že podľa jeho názoru žalovanému neuplynula vydržacia lehota v zmysle ust. § 134 Občianskeho zákonníka. Žalovaný totiž nadobudol sporné nehnuteľnosti v rokoch 2009 a 2010. Následne mu žalobkyňa pred podaním žaloby doručovala v roku 2015 korešpondenciu, ktorú si však adresát neprevzal, hoci z tejto korešpondenčnej adresy žalovaný sám komunikoval aj v priebehu tohto súdneho konania. V roku 2016 podala žalobkyňa žalobu na súd. Zároveň žalovaný si nemôže započítať ani vydržaciu lehotu jeho právnych predchodcov, keďže aj z výpovede svedkyne M. N. je zrejmé, že predmetný dvor užívali obidve rodiny ako „spoločný dvor.“ Jednalo sa o dve drevenice, ktoré boli situované jedna za druhou, a teda iný prístup k nim nebol. ROEP v obci H. bol ukončený v mesiaci máj 2008. Až od tohto obdobia bol nahradený pozemnoknižný stav a do katastra nehnuteľnosti boli zapísané KN-E parcely, ktoré boli následne predmetom prevodu (kúpno-predajných zmlúv) v prospech žalovaného. Dovtedy svedčal pozemnoknižný stav právnej predchodkyne žalobkyne C. A. a predtým jej otcovi A. K.. Aj v pozemnoknižných zápisoch sa nachádza zápis o spoločnom dvore, a preto je vylúčená faktická a výlučná držba sporných nehnuteľností, či už žalovaným alebo jeho právny predchodcami. Žalovaný v rámci svojej procesnej obrany uvádzal, že doposiaľ umožňuje žalobkyňi prechod cez sporné nehnuteľnosti k jej drevenici tak, ako tomu bolo celé roky predtým. Účelom spoločného dvora v minulosti

a aj jeho zápisu do pozemkovej knihy bolo predsa jeho využívanie na prechod k vzdialenejšej alebo susediacej nehnuteľnosti.

41. Splnomocnený zástupca žalovaného v reakcii na poučenie odvolacieho súdu zotrval na tvrdení, že žalovaný sporné nehnuteľnosti vydržal. Zopakoval, že od roku 1999 prebiehal v obci ROEP. Už v tomto období sa právni predchodcovia žalovaného cítili vlastníci týchto nehnuteľností, a preto žalovanému uplynula vydržacia doba na vydržanie sporných nehnuteľností, ktorých sa stal ich oprávneným vlastníkom. C. A. zomrela v roku 2004 a do roku 2014 mala žalobkyňa možnosť uplatňovať svoj nárok na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Žalobkyňa doposiaľ nevysvetlila, prečo sa tak stalo až v roku 2016,

t. j. po uplynutí vydržacej doby. Zároveň poukázal na výpoveď M. N., ktorú odvolací súd prečítal, kde svedkyňa uviedla, že žalobkyňa tam nikdy nevidela a o dvor sa starali N. K. užívali dvor len na prechod, no vôbec z tejto výpovede nevyplýva spoluvlastníctvo predmetného spoločného dvora. Záverom zdôraznil, že s prechodom žalobkyne k jej drevnici nie je žiaden problém. Tak, ako sa tento prechod realizoval v minulosti, je tomu až doposiaľ.

42. Z dokazovania vykonaného odvolacím súdom vyplýva, že žalobkyňa sa v tomto spore domáhala určenia, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po jej právnej predchodkyni C. A., C. K., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom H. L. XX, a to na tom skutkovom základe, že jej právna predchodkyňa ich nadobudla jednak dedením po A. K. a jednak bola pozemnoknižnou (spolu)vlastníčkou týchto nehnuteľností a len chybou pri spracovaní diela ROEP v obci a kat. území H. (právoplatne ukončeného v mesiaci 5/2008) došlo k tomu, že ako vlastníci sporných nehnuteľností boli do katastra nehnuteľností zapísaní právni predchodcovia žalobcu, ktorí tieto nehnuteľnosti následne v rokoch 2009 a 2010 na základe kúpno-predajných zmlúv previedli na žalovaného. V dôsledku tohto je aktuálne zapísaný v katastri nehnuteľností ako výlučný vlastník KN-E parcely č. 58 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 536 m², evidovanej na liste vlastníctva č. XXXX pre okres J., obec a katastrálne územie H..

43. Primárne odvolací súd konštatuje, že žalobkyňa má v tomto spore v zmysle ust. § 137 písm. c) CSP naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože len na základe pozitívneho určovacieho výroku rozsudku súdu môže dôjsť k prejednaniu dedičstva k sporným nehnuteľnostiam v dedičskom konaní po jej právnej predchodkyni. Aktuálne je totiž na liste vlastníctva č. XXXX pre okres J., obec a katastrálne územie H. ako výlučný vlastník KN-E parcely č. 58 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 536 m², (do ktorej boli pri realizácii ROEP v obci H. zahrnuté i sporné nehnuteľnosti pôvodne patriace právnej predchodkyni žalobkyne), zapísaný žalovaný. Tým je daná i pasívna vecná legitímácia žalovaného v tomto spore.

44. Ďalej odvolací súd uvádza, že k nadobudnutiu dedičstva nedochádza len na základe smrti poručiteľa. Právna úprava dedičského práva vychádza z princípu ingerencie štátu pri nadobúdaní dedičstva. Okrem iného predpokladá aj to, že dedičstvo po poručiťelovi musí byť súdom prejednané a rozhodnuté, konanie o dedičstve začína aj bez návrhu a v konaní o dedičstve musí byť prejednaný tiež majetok, ktorý nebol známy pri pôvodnom prejednaní a rozhodnutí o dedičstve. Podľa rozhodnutia súdu o potvrdení dedičstva alebo o vyporiadaní dedičov sa dedičstvo nadobúda s účinnosťou ku dňu smrti poručiteľa.

45. Určovaciu žalobu spočívajúcu v tom, že vec (hnuteľná alebo nehnuteľná) patrí do dedičstva po poručiťelovi, teda, že ju poručiťel vlastnil v okamihu svojej smrti, môže uplatňovať (je vecne legítimovaný) len ten, koho práv a povinností sa takéto určenie týka. Takouto osobou môže byť len ten, kto je poručiťelovým dedičom, prípadne jeho právnym nástupcom (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/222/2010 zo dňa 14.03.2011). V aktuálne prejednávanom spore je preto aktívne vecne legítimovaná žalobkyňa ako jediná dedička po poručiťelke C. A., C. K., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom H. L. XX.

46. Na základe geometrického plánu č. 10916229-3/2018 vyhotoveného a autorizačne overeného dňa 11.09.2018 F. A. I., úradne overeného Okresným úradom Tvrdošín, odborom katastrálnym dňa 28.09.2018 pod č. 324/18 odčlenením od KN-E parcely č. 58 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 536 m², evidovanej na liste vlastníctva č. XXXX pre okres J., obec a katastrálne územie H. vznikli nehnuteľnosti: KN-C parcela

č. 439/12 – záhrady o výmere 20 m² s výškou spoluvlastníckeho podielu 12/20, KN-C parcela č. 439/9 - záhrady o výmere 73 m², s výškou spoluvlastníckeho podielu 12/20, KN-C parcela č. 435/3 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 190 m², s výškou spoluvlastníckeho podielu 12/40, KN-C parcela č. 439/11 - záhrady o výmere 59 m², s výškou spoluvlastníckeho podielu 12/40, ktoré sú predmetom tejto určovacej žaloby.

47. Medzi stranami sporu nebolo pritom sporné, že žalobkyňa je jedinou právnou nástupkyňou po neb. C. A., C. K.. Žalovaný v zásade nespochybnil ani tvrdenia žalobkyne o tom, že ku dňu svojej smrti jej práva predchodkyňa – C. K. bola vlastníčkou pozemnoknižných parciel č. 58 a spoločného dvora, ktorý sa spájal s vlastníctvom rodinného domu, nachádzajúceho sa na pozemnoknižnej parcele č. 58 a pozemnoknižných parciel č. 59, 61 a 62 v podiele 2/20 a že spoluvlastnícky podiel 10/20 C. K. zdedila po A. K., ktorý bol v pozemnoknižnej vložke č. XXX pre k. ú. H. zapísaný pod B2 a B6.

48. Súdom ustanovený znalec z odboru geodézia a kartografia - Ing. Ján Šimun v znaleckom posudku č. 8/2018 jednoznačne konštatoval, že pri spracovaní ROEP v obci H. došlo k nesprávnej identifikácii pozemnoknižnej parcely č. 57, keď táto parcela bola identifikovaná ako totožná s parcelou pozemkového katastra č. 58. Parcely PK č. 60, 61, 62 a 63 neboli do ROEP prevzaté. Správne mala byť identifikácia vyhotovená tak, že parcelám PK č. 57, 58, 59, 60, 61, 62 a 63 zodpovedá celá parcela pozemkového katastra č. 58 a časť parcely pozemkového katastra č. 57, označená dielmi 1 a 16 v prílohách č. 12 a 13 posudku.

49. Z geometrického plánu F. A. I. č. 10916229 - 3/2018 zo dňa 11.09.2018, úradne overeného Okresným úradom Tvrdošín, odbor katastrálny dňa 28.09.2018 pod č. 324/18, odvolací súd zistil, že pozemnoknižnej parcele č. 61 zodpovedá novovytvorená CKN parcela č. 439/12 a pozemnoknižnej parcele č. 62 zodpovedá novovytvorená CKN parcela č. 439/9. Označené nehnuteľnosti preto patria do dedičstva po právnej predchodkyne žalobkyne v podiele 12/20, pretože poručiiteľka C. K. bola v čase svojej smrti vlastníčkou pôvodných pozemnoknižných parciel č. 61 a č. 62, zapísaných v pozemnoknižnej vložke č. XXX pre k. ú. H. v celkovom spoluvlastníckom podiele 12/20, čo priamo vyplýva z výpisu pozemnoknižnej vložky č. XXX a tiež z dedičského rozhodnutia po poručiiteľovi A. K. vydaného bývalým Štátnym notárstvom Dolný Kubín pod sp. zn. D 542/80 dňa 03.08.1980.

50. Ďalej z geometrického plánu F. A. I. č. 10916229 - 3/2018 vyplýva, že spoločný dvor zapísaný v pozemnoknižnej vložke č. XXX pre k. ú. H. tvoria novovytvorené CKN parcela č. 435/3, CKN parcela č. 438/10 a CKN parcela č. 439/11. Spoločný dvor sa pritom spájal s vlastníctvom dvoch domov, a to rodinným domom popis. č. XXX zapísaným v pozemnoknižnej vložke č. XXX pre kat. územie H. a rodinným domom popis. č. XXX (aktuálne súp. č. XX), evidovaným na pozemnoknižnej parcele č. 58, zapísanej v pozemnoknižnej vložke č. XXX pre kat. územie H.. V pozemnoknižnej vložke č. XXX sú evidovaní právni predchodcovia žalobkyne a v pozemnoknižnej vložke č. XXX sú evidovaní právni predchodcovia žalovaného. Poručiiteľka C. A., C. K. bola v čase svojej smrti spoluvlastníčkou pozemnoknižnej parcele č. 58, zapísanej v pozemnoknižnej vložke č. XXX pre kat. územie H. v spoluvlastníckom podiele 12/20 a tiež rodinného domu popis. č. XXX (aktuálne súp. č. XX), evidovaného na pozemnoknižnej parcele č. 58, zapísanej v pozemnoknižnej vložke č. XXX. Spoločný dvor teda tvoria CKN parcela č. 435/11 a CKN parcela č. 439/11 v podiele 12/40, čo predstavuje polovicu z podielu 12/20, zapísaného v pozemnoknižnej vložke č. XXX pre kat. územie H., ktorej vlastníčkou bola C. A., C. K. v čase svojej smrti – iný podiel na spoločnom dvore zo zápisu v pozemkovej knihe nevyplyva, v dôsledku čoho platí, že (spolu)vlastníci spoločného dvora majú rovnaké spoluvlastnícke podiely.

51. Žalovaný naďalej opomína fakt, že v zmysle ust. § 455 CSP je odvolací súd pri rozhodovaní tohto sporu viazaný právnym názorom dovolacieho súdu prezentovaným v zrušujúcom uznesení sp. zn. 4Cdo/86/2023 zo dňa 26. júna 2024. Neobstojí preto jeho obrana, že je dobromyseľným nadobúdateľom nehnuteľnosti, ktorá je predmetom žaloby, keďže predchádzajúci vlastníci, ktorí mu pozemok previedli, ho neinformovali o žiadnych problémoch týkajúcich sa tohto pozemku a nenasvedčoval tomu ani zápis na príslušných listoch vlastníctva. Veľký senát Najvyššieho súdu SR v uznesení sp. zn. 1VObd 2/2020 zo dňa 27.04.2021, z ktorého vychádzal aj dovolací súd v uznesení sp. zn. 4Cdo/86/2023 zo dňa 26. júna 2024, jednoznačne uviedol: „Na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo, a to ani v prípade, že na jeho podklade bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. S poukazom na právnú zásadu, podľa ktorej „nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má,“ nemôže platne previesť vlastnícke právo k nehnuteľnosti na inú osobu ten,

ko je na základe absolútne neplatného právneho úkonu evidovaný v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľností. Dobrá viera nadobúdateľa, že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva, len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje.

52. V súvislosti s nadobudnutím vlastníckeho práva je preto dobrá viera nadobúdateľa významná len v prípade vydržania podľa § 134 Občianskeho zákonníka, v prípade nadobudnutia veci z dedičstva od dediča, ktorému bolo dedičstvo potvrdené podľa

§ 486 Občianskeho zákonníka, v prípade nadobudnutia vlastníckeho práva od predávajúceho podľa § 446 Obchodného zákonníka (len v prípade hnutelných vecí), v prípade dobromyseľného nadobudnutia veci v konkurze podľa § 93 ods. 3 ZKR, v prípade nadobudnutia cenného papiera podľa § 19 ods. 3 zákona o cenných papieroch a v prípade nadobudnutia veci v exekúcii podľa § 61 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017, resp. v prípade vydraženia nehnuteľností v exekúcii, ak do začatia dražby nebolo preukázané právo inej osoby nepripúšťajúcej dražbu podľa § 140 ods. 2 písm. l) v spojení s § 150 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017. V iných prípadoch má dobrá viera nadobúdateľa význam len pri nárokoch podľa ust. § 126 ods. 2 v spojení

s § 129 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v ktorých sa však nadobúdateľ v dobrej viere – ktorý sa nestal vlastníkom veci s poukazom na zásadu *nemo plus iuris* - nemôže domáhať voči skutočnému vlastníkovi veci. V iných prípadoch právna úprava *de lege lata* nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje. Ustanoveniu § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností, ktoré upravuje hodnovernosť údajov katastra, nezodpovedá výklad, podľa ktorého už len sama evidencia vlastníctva nehnuteľnosti v katastri nehnuteľností zakladá dobrú vieru evidovaného vlastníka v to, že je vlastník.

53. Právna úprava *de lege lata* neumožňuje nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka vo všeobecnosti, ale len v prípade taxatívne upravených výnimiek. Vyvodenie ochrany dobromyseľného nadobúdateľa zo strany súdu rozhodujúceho v civilnom sporovom konaní pritom nie je možné ani s poukazom na materiálnu publicitu katastra nehnuteľností, keďže katastrálny zákon priamo pripúšťa spochybnenie hodnovernosti údajov zapísaných v katastri nehnuteľností preukázaním opaku, čo znamená, že osoba, ktorá je ako vlastník zapísaná v katastri nehnuteľností, v skutočnosti vlastníkom evidovaných nehnuteľností nie je, ak sa preukáže, že skutočným vlastníkom nehnuteľností je niekto iný (ako tomu bolo aj v súdenom spore), preto takáto osoba zapísaná ako „vlastník“, ani nedisponuje oprávnením s týmito nehnuteľnosťami ďalej nakladať.

54. Nadväzne sa Veľký senát obchodno-právneho kolégia v označenom rozhodnutí stotožnil s právnym názorom prezentovaným v judikatúre Najvyššieho súdu SR, podľa ktorého v prípade absolútne neplatného právneho úkonu nedochádza k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a k zmene v osobe vlastníka, a to ani v prípade, ak bolo vyhovené návrhu na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Osoba, ktorá bola ako vlastník nehnuteľnosti zapísaná v katastri nehnuteľností, hoci ich vlastníkom nebola pre neplatnosť právneho úkonu o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, nemôže tieto nehnuteľnosti platne previesť na ďalší subjekt – hoci konajúci v dobrej viere správnosť zápisu v katastri nehnuteľností – s poukazom na zásadu, v zmysle ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má (pozri aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/146/2012 zo dňa 27. januára 2016, sp. zn. 3Cdo/144/2010 zo dňa 30. marca 2011, sp. zn. 3Cdo/233/2016 zo dňa 26. januára 2017 a sp. zn. 5MCdo/12/2011 zo dňa 29. apríla 2014).“

55. Napokon aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze I.ÚS 510/2016 zo dňa 19. januára 2021 výslovne konštatoval, že materiálna publicita údajov katastra podľa ust. § 70 ods. 1 katastrálneho zákona je *de lege lata* vyvrátiteľná a podmienená tým, či sa v konkrétnom prípade nepreukáže nesúlad údajov katastra so skutočným stavom. S touto okolnosťou musí byť opatrný nadobúdateľ uzrozmeneý.

56. V posudzovanom prípade žalobkyňa jednoznačne preukázala, že právni predchodcovia žalovaného neboli spoluvlastníkmi dotknutých nehnuteľností a k ich zápisu na list vlastníctva došlo len v dôsledku chyby administratívneho orgánu pri vykonávaní ROEP v obci H..

57. Neobstojí ani argumentácia žalovaného, ktorý tvrdil, že sporné nehnuteľnosti nadobudol v súlade so zákonom, pretože jeho právni predchodcovia tieto nadobudli po pôvodných pozemkníkových vlastníkoch ako nepraví dedičia. Takéto tvrdenie žalovaného je v rozpore so zisteným skutkovým stavom. Nepravým dedičom je totiž osoba, ktorá podľa rozhodnutia o dedičstve nadobudla majetok poručiťľa, hoci podľa dedičského práva ho nemala nadobudnúť buď vôbec, alebo v takom rozsahu, v akom ho nadobudla. Právni predchodcovia žalovaného boli však na list vlastníctva zapísaní

ako vlastníci po ukončení ROEP v obci H., po jeho právoplatnom skončení v mesiaci máj 2008. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že sporné nehnuteľnosti v zmysle pozemnoknižných zápisov patria do dedičstva po právnej predchodkyni žalobkyne C. A., C. K., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom H. L. XX, ktorá zomrela dňa XX.XX.XXXX a tieto vo vyššie uvedenej časti predtým patrili jej otcovi A. K., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel dňa XX.XX.XXXX, ktoré v časti (t. j. v spoluvlastníckom podiele 10/20) zdedila matka žalobkyne na základe rozhodnutia bývalého Štátneho notárstva Dolný Kubín sp. zn. D 542/80 zo dňa 03.08.1980.

58. Zároveň je nutné dodať, že žalobu žalobkyne nemožno považovať ani za zjavné zneužitie práva, ktoré by nepoživalo právnu ochranu, ako to v rámci svojej obrany prezentoval žalovaný. Uplatnenie žaloby na určenie vlastníctva nemôže byť totiž posudzované ako výkon práva, ktorý by bol v rozpore s dobrými mravmi (pozri napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22Cdo 1917/2004, 29Cdo 859/2010, 22Cdo 4000/2008, 22Cdo 5215/2008, vychádzajúce z identickej právnej úpravy). Vlastnícke právo je totiž vecné právo určitého subjektu vo vzťahu ku konkrétnej veci, ktoré je absolútne a pôsobí erga omnes.

59. Žalovaný v tomto spore neprodukoval ani podstatné tvrdenia a dôkazy na preukázanie zákonných predpokladov vydržania sporných nehnuteľností. Primárne bolo povinnosťou žalovaného označiť a predložiť v tomto spore také dôkazy, ktoré by súd presvedčili o dôvodnosti jeho argumentácie prezentovanej v rámci procesnej obrany. Pokiaľ si žalobca nesplnil základnú procesnú povinnosť v sporovom konaní, nemohol očakávať, že bude mať úspech v spore. Neunesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena žalovaným v spore je bezprostredne spojená s jeho procesným neúspechom v tomto spore.

60. Navrhovanie dôkazov v civilnom sporovom konaní má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 132 ods. 1, § 150 ods. 1 CSP). Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť môže strana plniť od začiatku konania, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania (§ 154 CSP). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane konania, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou v opačnom procesnom postavení, než je ten, kto nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

61. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi strany v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma ich práva a povinnosti. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo, musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu. V danom prípade išlo o žalobkyne a ich skutkové tvrdenia a dôkazy navrhnuté v tomto konaní, ktorých nedostatok viedol k záveru súdu, že žalovaný neunesol bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno v spore ohľadom podmienok vydržania sporných nehnuteľností.

62. Vydržanie (§ 134 Občianskeho zákonníka) ako originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva je úzko späté s oprávnenou držbou, ktorá môže vyústiť do nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním. Účelom inštitútu vydržania je práve uvedenie faktického stavu oprávnenej držby do súladu s právnym stavom. Ide totiž o taký spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva, pri ktorom sa oprávnený držiteľ po uplynutí zákonom predpísanej doby stáva vlastníkom veci a tým aj skutočným držiteľom. Zákom ustanovené kumulatívne podmienky vydržania sú: a) existencia držby veci z toho hľadiska, či držiteľ s vecou nakladá ako so svojou a či je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí; b) uplynutie ustanovenej doby, v ktorej mal oprávnený držiteľ vec v držbe (trojročná doba pri hnutelných veciach, desaťročná doba pri nehnuteľných veciach); c) spôsobilosť predmetu vydržania. Vydržať vlastnícke právo môže len oprávnený držiteľ, to je ten, kto s vecou nakladá ako so svojou a je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí. Detencia sama o sebe na vydržanie nestačí.

63. Za situácie, že žalovaný nadobudol spornú nehnuteľnosť kúpno-predajnými zmluvami v rokoch 2009 až 2010, je nepochybné, že do podania žaloby na súd, t. j. do dňa 05.10.2016, mu nemohla uplynúť 10-ročná vydržacia lehota v zmysle ust. § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaný pomerne účelovo totiž prehliada fakt, že konanie ROEP v obci a kat. úz. H. bolo právoplatne skončené až v mesiaci 5/2008 a až vtedy (v dôsledku chyby pri spracovaní tohto diela ROEP) došlo na jeho základe k nesprávne zápisu vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam v prospech jeho právnych predchodcov. Dovtedy platil pôvodný zápis v prospech právnej predchodkyne žalobkyne. Súčasne sám žalovaný v spore tvrdil, že dotknutý pozemok doposiaľ užíva nielen on sám, ale tento stále rovnako ako v minulosti využíva na prístup k svojmu rodinnému domu (drevenici) aj žalobkyňa.

64. Pokiaľ aj žalovaný tvrdil, že dobromyseľnými užívateľmi predmetných nehnuteľností boli aj jeho právni predchodcovia, k tomuto neuviedol žiadnu bližšiu argumentáciu, teda na základe akého právneho titulu mali vstúpiť do oprávnenej držby a kedy. Žalovaný teda v tomto spore nepreukázal svoje tvrdenia a neunesol dôkazné bremeno, že by sporné nehnuteľnosti vydržal.

65. Z vykonaného dokazovania teda vyplýva, že právna predchodkyňa žalobkyne C. A., C. K., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom H. XX, ktorá zomrela dňa XX.XX.XXXX, bola v čase svojej smrti (spolu)vlastníčkou sporných nehnuteľností, s ohľadom na zásadu nemo plus iuris žalovaný nemohol platne nadobudnúť od svojich právnych predchodcov kúpnyimi zmluvami v rokoch 2019 a 2020 sporné nehnuteľnosti. Zároveň žalovaný nepreukázal (z dôvodov uvedených vyššie), že by bol nadobudol predmetné nehnuteľnosti vydržaním. ý

66. Za popísanej situácie je akékoľvek ďalšie dokazovanie v tomto spore nadbytočné. Práve preto odvolací súd z dôvodu procesnej ekonomie zamietol i návrh žalovaného na doplnenie dokazovania - jeho výsluchom za účelom vysvetlenia okolností plnenia jeho daňových povinností vo vzťahu k spornej nehnuteľnosti.

67. Odvolací súd preto v súlade s ust. § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobe žalobkyne vyhovel spôsobom uvedeným vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia, a súčasne vyslovil, že geometrický plán F. A. I. č. 10916229 - 3/2018 zo dňa 11.09.2018, úradne overený Okresným úradom Tvrdošín, odbor katastrálny dňa 28.09.2018 pod č. 324/18, je neoddeliteľnou súčasťou jeho rozsudku.

68. O trovách konania (prvoinštančného i odvolacieho – v oboch prípadoch pôvodného i predchádzajúceho) rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 396 ods. 2 CSP tak, že priznal žalobkyni ako úspešnej procesnej strane nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % proti žalovanému, ktorý v konaní úspech nemal.

69. O trovách dovolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 396 ods. 1 a § 453 ods. 3 CSP tak, že priznal žalobkyni ako úspešnej procesnej strane tohto štádia konania nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % proti žalovanému, ktorý v tomto štádiu konania úspech nemal

70. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote 60 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

71. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) [§ 421 ods. 2 CSP].

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) [§ 422 ods. 1 CSP].

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) [§ 428 CSP]. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane

pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).